

Syrský klášter Mor Gabriel

Syrský klášter Mor Gabriel 397 AD jeden z nejstarších a stále živých klášterů syrské církve i na světě vůbec Klášter svatého Gabriela poblíž Midyatu v oblasti Tur Abdin v jihovýchodním Turecku . Založili ho v roce 397 n. l. asketi Mor Šmuel z Qartminu a Mor Šem'un z Qartminu

Klášter se pyšní propracovanou výzdobou, která byla v průběhu staletí přidávána, počínaje dobami, kdy toto místo sloužilo jako zoroastriánský chrám, až dodnes. Skládá se z několika staveb, včetně hlavního kostela, Theodoriny kupole, mauzolea a dalších budov; uchovává také ostatky svého jmenovce, Gabriela z Beth Qustan . Klášter zůstává oblíbeným poutním místem a funguje jako náboženské a společenské centrum pro zbývající křesťanské Asyřany .

V průběhu své historie sloužil po staletí jako významné centrum syrského mnišství, teologie a kulturní ochrany syrsky mluvící křesťanské komunity. Od turecko-mongolských nájezdů , přes byzantské císařské pronásledování až po současné pozemkové a právní spory s tureckým státem , prošel mnoha obdobími konfliktů a pronásledování, přesto dodnes přežívá jako klášterní centrum; právní spory vedené tureckým státem a místními kurdskými úřady proti domorodé komunitě však stále probíhají. Klášter v současné době slouží jako sídlo metropolitů Tur Abdin

Syrský klášter Mor Gabriel

Město Midyat

Midyat prastaré město v jihovýchodním Turecku. Dnešní zástavba pochází ze středověku, mnoho kostelů, původně syrských.

Město Midyat

Syrský klášter Mor Hananyo (svatého Ananiáše)

Syrský klášter Mor Hananyo, klášter svatého Ananiáše. Na místě kláštera stál původně chrám zasvěcený asyrskému bohu slunce Šamašovi z doby kolem roku 2000 př. n. l. Pod klášterem se dodnes zachovaly mohutné kamenné klenby chrámu, postavené bez malty. Jeho okno je orientováno na východ slunce, což naznačuje jeho využití při rituálních obřadech a obětech. V pozdní antice byl komplex přeměněn na římskou citadelu, později rozšířen na byzantskou pevnost. Když Římané na konci 5. století místo opustili, byl v roce 493 n. l. Morem Šlemonem (Šalamounem) přeměněn na křesťanský klášter. Architektonické pozůstatky z tohoto období, včetně podlahových mozaik, jsou v klášteře stále viditelné. Nejstarší dochovaný kostel, zasvěcený Panně Marii, pochází z 5. až 6. století a má čtyři oltáře, k nimž byly v roce 1699 přidány vyřezávané dřevěné svatyně. V roce 607 n. l. byl Peršany přepaden a zničen, když oblast dobyli od byzantských vojsk, a klášter poté zpustošili.

Ananiáš (Hananyo) byl vzděláván a vysvěcen na mnicha v klášteře Mor Mattai poblíž Mosulu. Později byl vysvěcen na metropolitu Mardinu a Kafartutu a provedl rozsáhlou obnovu kláštera. Založil také velkou knihovnu rukopisů a pod jeho vedením se klášterní komunita rozrostla na přibližně 80 mnichů. Od tohoto období se klášter stal významným náboženským centrem a od té doby nese jeho jméno jako klášter Mor Hananyo.

Syrský klášter Mor Hananyo (svatého Ananiáše)

Během 14. a 15. století při mongolských vpádech klášter utrpěl zkázu. Kurdští nájezdníci v průběhu let, včetně roku 1516, také způsobili klášteru a okolním vesnicím velké škody. Klášter dále chátral kvůli zanedbávání. Patriarcha Ignác II. klášter v letech 1696 až 1699 přestavěl a přidal k němu kostel Patriarchálního trůnu, který byl určen pro synody a patriarchální volby. Pozdější patriarchové jej také postupně renovovali. V klášteře se dodnes nachází patriarchální trůn a mnoho relikvií, kromě hrobek různých patriarchů. Od 13. století klášter čelí opakovaným kurdským vpádům, rabování a znesvěcování. Jako patriarchální sídlo církve byl klášter přímo zasažen. K nejhoršímu násilí však došlo při masakrech po roce 1895. Během tohoto období byl klášter opakovaně obsazován kurdskými muslimy, kteří toto místo ničili. Starověké rukopisy byly zničeny, a duchovenstvo bylo bezmocné proti násilí. Navzdory tomu se klášter stal útočištěm pro vysídlené vesničany, zejména během masakrů v roce 1895. Syrské pravoslavné rukopisy uchované v klášteře obsahují svědectví očitých svědků o zvěrstvech. Docházelo k rozsáhlému zabíjení mužů, žen, dětí a duchovních; k vypalování klášterů, domů a kostelů; a k plenění vesnic v Mardinu, Diyarbakiru a okolních oblastech. Více než padesát vesnic bylo zbaveno svého původního asyrského obyvatelstva. Uprchlíkům, kteří uprchli do kláštera, osmanští úředníci nařídili návrat do zničených vesnic, kde hladovění, vyhnutí a obnovené útoky způsobily další úmrtí. Toto násilí bylo předzvěstí genocidy v roce 1915. Samotný klášter během krize poskytl útočiště stovkám žen, dětí a starších lidí. Jeden záznam uvádí, že pouze zásah důstojníka osmanské armády, kterého stav uprchlíků dojal k soucitu, zabránil úplnému masakru těch, kteří byli uvnitř. Nicméně vesnice obklopující klášter – včetně Bnabilu, Dary, Bkeery, Qillathu, al-Mansurije, Macsarty, Bavalu, Souru, al-Kusouru a al-Kalsatmy – byly zničeny a jejich křesťanské obyvatelstvo bylo vyhlazeno. Zkáza se rozšířila na Diyarbakir, Nusajbin, Azech a Siirt, kde byl zavražděn chaldejský katolický arcibiskup a učenec Addai Šer. Anarchie, kdy církevní i místní civilní úřady byly bezmocné před tyranii kurdských kmenů. Drancovali, vraždili, znásilňovali, unášeli křesťany z kláštera a okolních vesnic, kteří byli také nuceni konvertovat k islámu.

Syrský klášter Mor Hananyo

Asyrský chrám Slunce, 2. tisíciletí př. Kr.

